

VÁŽENÍ PŘÁTELÉ,

již třetí ROVNOVÁHA Vám přináší spoustu podzimních informací z českých a moravských hospiců.

Naši členové se tradičně přidávají k oslavám Světového dne hospiců a paliativní péče (9. října) – v tomto vydání najdete přehled akcí, které naši členové pořádají v září a říjnu v celé republice. Naše Asociace o prázdninách tolik neodpočívá a nabídla spolupráci zdravotnickým expertům České republiky pro uskutečnění změn při rozvoji hospicové a paliativní péče. Otiskuje-

me zde celý text dopisu. Představujeme Vám další partnerskou organizaci – o odkazu Olgy Havlové a dlouholeté podpoře hospiců jsme si povídali s ředitelkou VDV – Nadače Olgy Havlové MUDr. Milenou Černou. Přejeme Vám hezký podzim a těšíme se na setkání Vámi na akcích k oslavě Světového dne hospiců.

*Jarmila Neumannová,
Vnější vztahy APHPP*

APHPP NABÍDLA SPOLUPRÁCI ZDRAVOTNICKÝM EXPERTŮM ČESKÉ REPUBLIKY

Představenstvo Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče nabídlo spolupráci pro plánování a uskutečnění potřebných změn v oblasti hospicové paliativní péče zdravotnickým expertům ČR. V dopisu z 11. srpna 2010 adresovaném ministrovi práce a sociálních věcí, financí a zdravotnictví i předsedům sociálních a zdravotních výborů Parlamentu popsalo současné potíže v oblasti sociální a zdravotní péče o těžce nemocné a umírající a nabídlo zkušenosti a podklady pro diskusi o jejich řešení.

Jako zástupci většiny poskytovatelů hospicové paliativní péče v ČR vítáme shodu zdravotnických expertů koaličních stran v oblasti rozvoje paliativní a hospicové péče v ČR. Velmi si

*Foto z výstavy Nevšední tvář radosti.
Autoři H. Bártíková a L. Ton*

ceníme také vyjádřeného zájmu o podporu alternativ k ústavní péči formou péče v domácnostech pacientů i terénních a ambulantních služeb přizpůsobených potřebám pacienta. Rozvinutí těchto služeb na kvalitní úrovni přiblíží Českou republiku blíže

evropským standardům i úmluvám o lidských právech pacientů.

Na zdravotnické experty ČR se obracíme s prosbou o podporu v dalších krocích, které směřují k rozvoji paliativní a hospicové péče v ČR. Již nastoupený směr při úspěšném budování sítě lůžkových hospiců v ČR je potřeba propojit s rozvojem péče v domácnostech pacientů i terénních a ambulantních služeb přizpůsobených potřebám pacienta, včetně legislativních kroků, které tyto změny umožní. Rozvinutí těchto služeb na kvalitní úrovni přiblíží Českou republiku blíže evropským standardům i úmluvám o lidských právech pacientů.

APHPP, která sdružuje většinu lůžkových a mobil-

UVNITŘ TOHOTO VYDÁNÍ:

- APHPP nabídla spolupráci zdravotnickým expertům ČR 1–3
- Podpora hospiců jako odkaz Olgy Havlové 3–4
- Kazuistika o domácí hospicové péči v časopise Diagnóza v ošetřovatelství 4
- Vychází příloha Katolického týdeníku věnovaná hospicům 4
- V Praze 4 bude otevřen nový hospic 5
- Navštivte naše nové webové stránky 5
- Výstava Nevšední tvář radosti v Opavě 5
- Hospic v Prachaticích přijme lékaře 5
- Podpořte naši Asociaci 6
- Konference HOSPIC V NÁS, aneb jak doprovázet doma i v lůžkovém zařízení 6
- Oslavte Světový den hospiců a paliativní péče se svým hospicem! 7–8

ních hospiců v ČR, nabízí spolupráci a podklady pro plánování a uskutečnění potřebných změn v současné legislativě a (zdravotnické) praxi.

Uvědomujeme si, že **pro zabezpečení kvalitní a finančně dostupné sociální a zdravotní péče pro těžce nemocné a umírající je třeba učinit v současné době kroky a úpravy, jež výrazně pomohou pacientům i těm, kteří o ně pečují. Jsme si jisti, že v některých oblastech navíc výrazně ušetří veřejné prostředky.**

Jsme připraveni poskytnout naše zkušenosti a podklady pro diskuse se všemi partnery, kteří v oblasti rozvoje hospicové paliativní péče spolupracují – poslancům, zástupcům státu a obcí, zdravotním pojišťovnám ad.

Při návrhu témat pro řešení vycházíme z naší patnáctileté zkušenosti s budováním hospicové péče v naší zemi, během níž se podařilo společným úsilím zakotvit legislativní základy pro financování hospicové péče z veřejného zdravotního pojištění a získat podporu odborníků a politiků pro definování sociální složky hospicové péče.

Právě připravovaná novela zákona č.108/2006Sb. o sociálních službách přináší možnost **systémově dořešit financování sociální složky paliativní péče. APHPP navrhuje rozšíření §44 o další typ odlehčovací služby** (odst. 2) takto: „Zvláštním typem odlehčovacích služeb jsou terénní, ambulantní nebo pobytové služby zaměřené na péči o osoby v termi-

Foto z výstavy *Nevšední tvář radosti.*

Autoři Hannah Bártíková a Luboš Ton

nálním stavu onemocnění, které jsou poskytovány v součinnosti se zdravotní ošetrovatelskou péčí hrazenou dle zák.č.48/1997Sb, §22 a 22a); cílem služby je umožnit klientům a jejich blízkým vyrovnat se s umíráním blízké osoby a poskytnout jim podporu v truchlení.“ Hospice tím budou moci regulérně žádat o dotace MPSV na

který již v minulosti pomohl v kvalifikované diskusi o potřebách hospicových pacientů a potřebných legislativních změnách.

Další oblastí pro zlepšení je spolupráce zdravotních pojišťoven při uzavírání smluv. APHPP by ráda podpořila **uzavírání smluv na specializovanou domácí hospicovou**

**ROZENÍ A UMÍRÁNÍ JE V ŽIVOTĚ
POUZE JEDNOU, NEOPAKUJE SE.
POJĎME SE CHOVAT K JEHO KONCI TAK,
JAKO SE CHOVÁME K JEHO POČÁTKU.**

Jana Sieberová, Hospicové občanské sdružení Duha

sociální péči, kterou každodenně pacientům a jejich rodinám poskytují. (Pro informaci: členové APHPP poskytli v roce 2009 podporu 3 670 pozůstalým, za celou dobu fungování 28 000 pozůstalým a v r. 2009 poskytli více než 400 pacientům odlehčovací pobyt). Je to v každém případě cesta ke stabilizaci hospiců a většímu pocitu jistoty pro klienty i zaměstnance.

APHPP nabízí podklady a konzultace všem zúčastněným stranám při projednávání novely zákona č.108/2006Sb.

Rádi připravíme seminář pro poslance a senátory,

péči (DHP) s personálně a věcně připravenými poskytovateli služeb (zejména členy APHPP, za jejichž kvalitu APHPP ručí). Často se bohužel stává, že pojišťovny neodlišují specializovanou a obecnou domácí péči, uzavírají smlouvy pouze na obecnou domácí péči a tím omezují přístup terminálně nemocných ke specializované péči, kterou v poslední etapě života potřebují. Z námi získaných čísel **ve srovnání s doporučením EU vychází objem poskytované domácí péče v ČR (včetně hospicové)**

v hluboký neprospěch DHP. Nějakou formu domácí zdravotní péče (včetně DHP) potřebuje min. 5 % obyvatel starších 65 let, přičemž v 10 krajích dosahuje procento dostupnosti této péče do 3 %; **žádný kraj ČR nesplňuje 5% doporučení EU a potřeby obyvatel. Podpora sítě domácí péče také významně ušetří prostředky zdravotních pojišťoven** vynakládané na hospitalizace pacientů na lůžkách následné péče, kde je jeden ošetrovací den až o třetinu dražší než by byla cena poskytnuté DZP v domácím prostředí pacienta.

Dlouhodobě se v praxi osvědčuje specializovaná domácí hospicová péče úzce spolupracující s lůžkovým hospicem, který umožňuje stáže, konzultace a konzilia, a pacientům zajišťuje kontinuitu hospicové péče, nestačí-li už domácí a naopak, je-li domácí znovu možná. APHPP ve spolupráci s ministerstvem zdravotnictví připravila v roce 2007 první standardy kvality lůžkové hospicové péče v ČR, které členové Asociace dodržují, a nyní připravuje standardy kvality v oblasti péče mobilní.

APHPP nabízí konkrétní údaje o objemu poskytování domácí zdravotní péče, srovnání nákladů na lůžkovou a domácí péči i kvalifikovaný odhad potřeb DHP pro ČR.

Nabízíme také naše zástupce – kvalitní odborníky v oblasti paliativní péče – pro účast ve výběrových řízeních jako garanty kvality specializované domácí hospicové péče.

Dlouhodobě alarmující je **zatěžování pacientů**

v terminálním stádiu nemoci marnou léčbou v nemocnicích, které by je vzhledem k jejich stavu měly předat do péče hospiců, jež jsou vybaveny pro komplexní zdravotní, sociální, psychologickou a duchovní péči pro umírající a jejich blízké. **Podle zkušeností APHPP jsou terminální pacienti často intenzivně léčeni i v situaci, kdy je pro ně tato léčba zatěžující a byla by již na místě léčba paliativní.** Tito pacienti jsou pak překládáni na paliativní lůžka pozdě, často několik dní, dokonce i hodin před úmrtím. Tyto opakující se případy jsou v hrubém rozporu s etickým přístupem hospicové paliativní péče, která vychází z úcty k člověku jako jedinečné neopakovatelné lidské bytosti. APHPP má k dispozici řadu zdokumentovaných případů, kdy v posledních dnech či týdnech

života byla pacientovi dělána náročná invazivní vyšetření a ordinována terapie (kurativní, nikoli paliativní) neadekvátní jeho stavu. **Z prostředků zdravotních pojišťoven jsou tak často čerpány velké sumy, jež nejsou ku pomoci nevyléčitelně nemocným pacientům a chybějí jinde.**

Čeští lékaři mají od letošního března oporu v Doporučení České lékařské komory č. 1/2010 k postupu při rozhodování při změně léčby intenzivní na léčbu paliativní u pacientů v terminálním stavu, kteří nejsou schopni vyjádřit svou vůli. Doporučení plně koresponduje s názory poskytovatelů hospicové paliativní péče, členů APHPP.

APHPP nabízí podklady – kazuistiky o případech neefektivní, pacienta zatěžující marné léčbě pro převenci těchto případů.

Také nabízíme lékařům individuálně i prostřednictvím České lékařské komory konkrétní spolupráci při zavádění Doporučení č. 1/2010 do praxe a pomoc při mapování a monitorování aktuální situace.

Rádi bychom upozornili na možná úskalí **předsezení vlády prezentované v Programovém prohlášení ze dne 4.8.2010: „vláda převede dotační řízení v oblasti sociálních služeb na úroveň krajů“.** Dojde tím k přímému finančnímu ohrožení těch subjektů, které nejsou zřizovány krajskou samosprávou. **Tím je ohrožena mj. sama existence hospiců,** neboť všechna hospicová zařízení působící v ČR a jež APHPP reprezentuje, jsou zařízeními nestátními – občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti a církevní právnické osoby. Domníváme se, že umožní-li vláda převod dotační

ho řízení na kraje, neudrží síť a různorodost nabídky sociálních služeb, ale naopak nad ní ztratí kontrolu. Ze zkušeností z dotačních řízení krajů, které často významně upřednostňují vlastní zařízení a nepodporují služby poskytované jinými zřizovateli, se obáváme finanční diskriminace českých a moravských hospiců a zhoršení či likvidace péče o ty, kteří se nemohou bránit – o umírající v hospicích.

Jsmo připraveni podílet se našimi znalostmi a zkušenostmi na spolupráci ve prospěch těžce nevyléčitelně nemocných a umírajících.

Rádi projednáme osobně všechny uvedené body i další oblasti spolupráce pro společné řešení témat vedoucích ke zlepšení a rozvoji hospicové paliativní péče v České republice. *Představenstvo APHPP V Praze dne 11. 8. 2010*

OKÉNKO PRO NAŠE PARTNERY

PODPORA HOSPICŮ JAKO ODKAZ OLGY HAVLOVÉ

O dlouholeté pomoci hospicům jsme si povídali s MUDr. Milenou Černou, ředitelkou Výboru Dobré vůle – Nadace Olgy Havlové

■ **VDV-NOH podporuje hospicové hnutí od jeho začátků v České republice. Patřila péče o umírající mezi témata, jaká chtěla podporovat paní Olga Havlová?**

Paní Olga neměla moc ráda zdravotnictví a lékaře zvláště. Nesouhlasila s nimi v tom, že lidem neříkají pravdu, že se k pacientům chovají nadřazeně. Sama potom v nemoci organi-

MUDr. Milena Černá.
Foto:
Ludvík Hradílek

zovala setkání s rodinou a přáteli, důležité rozhovory o dalším rozvoji neziskového sektoru, a bez jakéhokoliv sentimentu se se světem loučila. Hospi-

ce byly tehdy v začátcích. Vždyť první hospic se otvíral teprve v roce 1996. Pamatuji si, že mi paní doktorka Svatošová po smrti paní Olgy řekla, že

pro hospicové hnutí bylo nejdůležitější zprávou, že zemřela doma, mezi svými. Pro VDV to zase byla důležitá zpráva, že máme podporovat hospice jako odkaz Olgy Havlové.

■ **Kolik projektů zaměřených na hospicovou paliativní péči jste již podpořili?**

Nemáme to spočítané, ale tak, jak se hospice v ČR postupně otvíraly, přispěli jsme prakticky všem. S některými spolupracujeme dlouhodobě, známe jejich potřeby a snažíme se jim podle možností vyhovět. K nejčastějším patří žá-

dosti o vybavení infuzními pumpami, antidekubitálními matracemi a polohovacími lůžky.

■ Jaké projekty z hospicové oblasti v ČR Vám utkvěly v paměti nejvíce a proč?

Nejzajímavější projekt se jmenoval „Milá sestřičko...“ a trval od roku 2006 několik let. Na počátku byl příběh muže, který zemřel na rakovinu ve Fakultní nemocnici v Hradci Králové a před smrtí požádal manželku, aby oslovila naši nadaci. Obdrželi jsme relativně velkou sumu peněz na to, abychom ze zdravotních sester v této nemocnici stvořili milé sestřičky, které budou dbát i na jiné potřeby pacientů než je jídlo a podávání léků. Spolupracovali jsme s hospicem v Litoměřicích a v Červeném Kostelci, kde sestry absolvovaly stáže. Jiné formy získávání zkušeností ve vztahu k pacientům jako například videotrénink interakcí vedení nemocnice odmítlo, ale my jsme se zase seznámili s jejich vstřícnými programy, například denním léčebným režimem onkologicky nemocných pacientů, při kterém odpadá mnohdy tak tíživá hospitalizace. V rámci tohoto projektu

Milena Černá a prezidentka APHPP Marie Svatošová na otevření hospice v Čerčanech. Foto: autorka

jste pak podpořili vzdělávání sester v paliativní péči a uspořádali jsme tři semináře pro personál hospiců, na němž přednášeli novinky z paliativní péče absolventi lékařských seminářů v Salcburku. Spojili jsme tak dva vzdělávací projekty a myslím si, že to bylo užitečné. Každopádně jsme otevřeli našim lékařům-expertům okno do problematiky hospiců.

■ Jsou nějaké zajímavé projekty v zahraničí, které byste uvítala v naší zemi?

V Německu jsem před lety navštívila dětský hospic v Olpe pro velmi těžké případy metabolických vad, dětí s mukopolysacharidózou a podobnými onemocněními, kam měli kdykoliv přístup rodiče, ale cizí návštěvy (například okouknout, jaké jsou tam případy) se nepřipouštěly. Pamatuji se na velmi krásné, pozitivní prostředí s ekologickými prvky. Je tam i vzdělávací centrum pro zdravotnické a sociální pracovníky.

Z jednoho ze seminářů mi zase utkvěla idea z prostředí paliativní péče

v USA: institut „proxy“. Jde o osobu, kterou těžce nemocný určí jako osobu blízkou, která má jeho důvěru a jedná s lékaři v jeho zájmu, kdykoliv sám pacient jednat nemůže. Vůbec je legislativa ve Spojených státech velmi podrobně zpracována ve prospěch nevyléčitelně nemocných. Jejím cílem je nepochybně snaha vyhnout se omylům zejména tehdy, je-li pacient blízký smrti, a zabránit tak „špatné lékařské praxi“ se soudními následky.

■ Co je podle Vás v současné době potřeba pro rozvoj hospicové péče v ČR?

Po dlouhé době existence „kamenných“ i „mobilních“ hospiců, kdy se ukázalo, jakou zásadní kvalitu přinesly hospice do životní etapy lidí, jimž operace, ozařování a chemoterapie již život neprodlouží, nemohu pochopit, že se stále vedou spory o místo paliativní terapie v systému zdravotnictví. Jako by bylo o hospicích stále ještě málo napsáno, řečeno a dokázáno. Přála bych si, aby tuto humánní službu mohli posléze využít nejen její poskytovatelé a příznivci, ale i všichni její odpírači a jejich rodiny.

Ptala se JN.

KAZUISTIKA O DOMÁCÍ HOSPICOVÉ PÉČI V ČASOPISE DIAGNÓZA V OŠETŘOVATELSTVÍ

Jana Sieberová, vedoucí Centra domácí hospicové péče HOS Duha v Hořicích, popisuje příběh jednoho ze svých pacientů. Kazuistiku spolu s dalšími informacemi z APHPP najdete v dalším čísle Diagnózy v ošetřovatelství na stránkách vyhrazených naší Asociaci. Vychází 20. 9. 2010.

JN

VYCHÁZÍ PŘÍLOHA KATOLICKÉHO TÝDENÍKU VĚNOVANÁ HOSPICŮM

V neděli 12. září 2010 vychází Katolický týdeník se 4-stránkovou přílohou věnovanou Světovému dni hospiců a paliativní péče a současnému hospicovému dění. Přečtete si mj. názor prezidentky APHPP Marie Svatošové, rozhovor se zakladateli Hospicového

občanského sdružení Duha v Hořicích manželé Janou a Pavlem Sieberovými i odpovědi známých osobností na otázku „Proč je podle nich potřeba hospiců“. Dozvíte se více o významu Světového dne i o tom, jak se slaví u nás a v zahraničí.

JN

ZPRÁVY Z ASOCIACE

MČ Praha 4 jako investor dokončuje na svém území Praha 4 – Spořilov, ul. Milovická, nový hospic s kapacitou 30 lůžek. Provozovatelem bude OS Hospic Štrasburk, které provozuje prozatím jediný lůžkový hospic v Praze Hospic Štrasburk v Praze 8. Nový hospic bude splňovat všechny požadavky na tento typ zařízení. Zahájení provozu se předpokládá k 1. 11. 2010. Po dohodě s VZP bude členění kapacity následující: 10 lůžek pro onkologické pacienty (celkem 35 v Praze) a 20 lůžek pro interní a neurologické pacienty.

V PRAZE 4 BUDE OTEVŘEN NOVÝ HOSPIC A HLEDÁ SPOLUPRACOVNÍKY

Ředitel Hospice Štrasburk Josef Heller s kolegyní.

Hospic přirozeně není jenom budova, základem je tým pracovníků. Proto se obrácíme na případné

zájemce o práci v tomto zařízení. Pokud máte zájem pracovat v hospici, zkontaktujte nás buď písemně na adrese Hospic Štrasburk, Bohnická 12/57, 181 00 Praha 8, obálku označte „Hospic Spořilov“ nebo na mail: hospic.strasburk@cmail.cz, nebo telefonicky na 283 105 533, 283 105 511, 602 560 415, či fax 283 105 517.

Rádi přivítáme všechny zájemce o práci v tomto pro Prahu tak potřebném zařízení.

Ing Josef Heller, MBA, ředitel Hospice Štrasburk

NAVŠTIVTE NOVÉ WEBOVÉ STRÁNKY NAŠÍ ASOCIACE

Po pěti letech Asociace inovovala svůj virtuální obraz :-).

Na nových stránkách najdete nejen základní informace o hospico-

vých službách a kontakty na lůžkové i domácí hospice v Čechách a na Moravě, ale i komplexní informace o projektech APHPP.

Nový Kalendář akcí našich členů Vám usnadní orientaci ve spoustě jejich akcí, kterých jen v září a říjnu pořádají nepřeborně – všichni slaví-

me Světový den hospiců. Budeme rádi, když nám napíšete, co dalšího byste si na našich stránkách rádi přečetli.

JN

VÝSTAVA NEVŠEDNÍ TVÁŘ RADOSTI V ČERVENCI V OPAVĚ

Ve čtvrtek 29. 7. 2010 se konala další vernisáž putovní výstavy fotografií z hospiců, kterou připravil mobilní hospic „Pokojný přístav“ v Opavě. Průvodní slovo na téma smrti a důstojného odcházení z tohoto světa přednesl mediální poradce Charity Ivo Mludek, o své práci s pacienty promluvila vedoucí mobilního hospice Libuše Smějová a několik slov o významu terénní péče řekl MUDr. Petr Štěpánek, který s hospicem spolupracuje od jeho založení. Výstava pokračuje v září do Plzně. JN

Vedoucí mobilního hospice Libuše Smějová otevírá výstavu Nevšední tvář radosti. Foto: Jarmila Neumannová

HOSPIC SV. JANA N. NEUMANNA V PRACHATICÍCH PŘIJME LÉKAŘE

Požadavky: příslušné vzdělání, morální bezúhonnost, pozitivní vztah k lidem, duchovní přesah vítán.

Bližší informace na tel. čísle: 388 311 726, reditel@hospicpt.cz, **adresa:** Neumannova 144, 383 01 Prachatice, www.hospicpt.cz.

PODPOŘTE NAŠI ASOCIACI

POMOZTE NÁM

- ✓ *prosazovat hospicovou myšlenku v naší společnosti*
- ✓ *pomáhat hospicům profesionálně pečovat o pacienty*
- ✓ *prosadit důstojnou a kvalitní péči o lidi v závěru života*

■ PŘIJĎTE NA AKCE, KTERÉ ORGANIZUJEME

– na **benefiční koncert souboru AD LIBITUM 17. 9. 2010 v 19 hod. v Arcibiskupském paláci v Praze**

■ NABÍDNĚTE SLUŽBY DAREM

uvítáme **překladačské, právní, ekonomické, grafické služby, zápujčku auta**, které můžete Vy či Vaše firma nabídnout. Pomohou nám zvýšit profesionalitu naší Asociace.

■ PODPOŘTE NÁS HMOTNĚ A FINANČNĚ

Pomozte nám s kancelářskými po-

třebami a **vybavením pro naši práci.**

Pošlete nám **jednorázový dar** nebo si zřídte **trvalý příkaz** a podporujte nás pravidelně

Účet APHPP: č. 198481152/0300,

Československá obchodní banka
IBAN: CZ51 0300 0000 0001 9848 1152

SWIFT code: CEKOCZPP

■ STAŇTE SE NAŠIMI DOBROVOLNÍKY

pomozte nám s propagací naší práce, při organizaci benefičních

akcí, s administrativou, nabídněte cokoli, co považujete za užitečné

■ PŘEDEJTE NÁM KONTAKT NA VHODNÉHO DÁRCE ČI SPONZORA

Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče je nevládní nezisková organizace, jejíž programy jsou hrazeny z příspěvků členských organizací a limitovaných grantů a dotací.

Rádi Vám vystavíme potvrzení o daru pro daňové účely.

Více informací Vám poskytne: **Mgr. Jarmila Neumannová, Vnější vztahy**
731 625 951, propagace@asociacehospicu.cz, skype: dzamilka48

KONFERENCE HOSPIC V NÁS, ANEB JAK DOPROVÁZET DOMA I V LŮŽKOVÉM ZAŘÍZENÍ

Srdečně vás zveme na čtvrtou konferenci APHPP věnovanou rozvoji paliativní péče, která se koná 16. října 2010 od 10.00 do 16.00 hod. v Komunitním centru Matky Terezy, U Modré školy 1/2337, Praha 4. Registrace od 9.00 hod.

I. blok 10.00–11.30

Marie Svatošová:

Úvodní slovo prezidenta APHPP

Robert Huneš:

Hospicová péče v ČR

Anna Mardofel:

Systém paliativní péče v Polsku

II. blok 12.30–14.00

Wojciech Leppert:

Léčba bolesti v Polsku

Petra Klimecká:

Zkušenosti lékaře z hospice

Eva Kasalická:

Doprovázení v praxi praktického lékaře

Jana a Pavel Sieberovi:

Domácí hospicová péče

– její přednosti a úskalí

III. blok 14.30–16.00

Miroslav Erdinger:

Doprovázení vážně nemocných a terminálních pacientů z pohledu sociálního a duchovního

Bohumila Baštecká:

Péče o pozůstalé (nejen) v hospici

Eva Kalvinská:

Spirituální péče ve zdravotnictví

Konference bude akreditována
ČLK, ČAS.

Přihlášku najdete na
www.asociacehospicu.cz

Kontakty:

konference@asociacehospicu.cz
731 461 142

OSLAVTE SVĚTOVÝ DEN HOSPICŮ A PALIATIVNÍ PÉČE SE SVÝM HOSPICEM!

Již po šesté se koná v sobotu 9. října 2010 Světový den hospiců a paliativní péče. Je to jednotný den pro konání akcí po celém světě, jehož cílem je oslavit a podpořit hospicovou a paliativní péči. Jeho letošní heslo zní „Sharing the Care“ – tedy podílení se, sdílení péče.

Každý rok se Světového dne účastní stovky organizací ve více než

70ti zemích na celém světě a pořádají akce pro veřejnost i odborníky. Jejich cílem je upozornit na potřeby lidí s terminální diagnózou a jejich rodin – v oblasti zdravotní, sociální, praktické, duchovní, vytvářet prostor pro diskusi, zlepšovat dostupnost hospicové a paliativní péče po celém světě a získat prostředky na podporu této péče.

Členové české Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče se této akce již tradičně účastní.

Připojit se k oslavě Světového dne a podpořit hospice můžete téměř v každém regionu – zde uvádíme přehled akcí našich členů, všechny pozvánky najdete v Kalendáři akcí na www.asociacehospicu.cz.

HLAVNÍ MĚSTO PRAHA

ASOCIACE
POSKYTOVATELŮ
HOSPICOVÉ PALIATIVNÍ
PÉČE – Praha

■ **Komorní koncert souboru „AD LIBITUM“ na podporu Asociace poskytovatelů hospicové paliativní péče** – 17. září 2010, 19 hod., Arcibiskupský palác v Praze;

■ **Konference „HOSPIC V NÁS, aneb jak doprovázet doma i v lůžkovém zařízení“** – 16. října 2010, 9–16 hod., Komunitní centrum Matky Terezy (U Modré školy 1/2337, 149 00 Praha 4); www.asociacehospicu.cz

HOSPIC ŠTRASBURK
– Praha 8

■ **Den otevřených dveří v Hospici Štrasburk** – 9. října 2010, 10–16 hod., Bohnická 12, 180 00 Praha 8-Bohnice

STŘEDOČESKÝ KRAJ

HOSPIC DOBRÉHO
PASTÝŘE, O.S. TŘÍ
– Čerčany

■ **Koncert Jiřího Schmitzera** – 17. září 2010, 19.30 hod., zahrada hospice, vstupné 150 Kč; www.centrum-cercany.cz.

■ **Exkurze, přednáška a koncert Podblanického smíšeného sboru**

Partnerské setkání v pražském Hospici Štrasburk
Foto: OS Hospic Štrasburk

■ **a orchestru** – 10. října 2010; www.centrum-cercany.cz

JIHOČESKÝ KRAJ

HOSPIC
SV. JANA N. NEUMANNA
– Prachatice

■ **Teatr Víti Marčíka: Sněhurka a sedm trpaslíků** – 7. září 2010, 16 hod., park hospice

■ **Benefiční koncert Karla Gotta** – 14. září 2010, Národní dům v Prachaticích

■ **Koncert jihočeské dechovky Babouci** – 18. září 2010, 14 hod., park hospice

■ **Benefiční koncert Bratří Ebenů** – 23. října 2010, 19 hod., Divadlo Prachatice

■ **Kurz péče o nemocné v kruhu rodinném**

■ **v hospici v Prachaticích** – 19.–20. října 2010 a 7.–8. prosince 2010; www.hospicpt.cz

PLZEŇSKÝ KRAJ

HOSPIC SV. LAZARA
– Plzeň

■ **Vernisáž výstavy Nevšední tvář radosti** – 27. září 2010, 17 hod., mázhauz plzeňské radnice, výstava trvá do 8. 10. 2010; www.hsl.cz

ÚSTECKÝ KRAJ

HOSPIC SV. ŠTĚPÁNA –
Litoměřice

■ **Dny otevřených dveří Hospice sv. Štěpána** – 5. a 6. října 2010, 9–15 hod.

■ **Vernisáž výstavy na téma „Naděje“** – 5. října

2010, 17 hod., Kulturní dům Litoměřice

■ **Veřejná sbírka pro Hospic sv. Štěpána** – 8. října 2010; www.hospiclitomerice.cz

HOSPIC V MOSTĚ

■ **Dobrovolníci z České rafinérské pomohou v hospici v Mostě** – 29. září a 15. října 2010

■ **Měsíc otevřených dveří v hospici v Mostě** – 1.–31. října 2010, 9–14 hod.;

■ Hospic bude prezentovat svou činnost také od 1. 10. do 30. 10. 2010 v prostorách Magistrátu města Most v rámci akce 30 dní pro neziskový sektor.

■ **Koncert Ženského sboru z Jirkova pro hospic v Mostě** – 8. října 2010, 17 hod., budova hospice

■ **Hospic v Mostě prezentuje svou činnost** – 13. října 2010, 15–18 hod., stánek s informačním materiálem o hospicové činnosti, obchodní středisko CENTRAL; www.hospic-most.cz

LIBERECKÝ KRAJ

HOSPICOVÁ PÉČE SV.
ZDISLAVY – Liberec

■ **Den otevřených dveří v Hospicové péči sv. Zdislavy** – 13. října 2010, 9–18.00 hod., Libe-

U Modré školy 1/2337
149 00 Praha 4

Kancelář:

Tel.: 242 485 823

Fax: 267 910 518

Eva Černá, gen. sekretář

Tel.: 731 461 142

E-mail:

info@asociacehospicu.cz

Jarmila Neumannová, PR

Tel.: 731 625 591

E-mail:

propagace@
asociacehospicu.cz

www.asociacehospicu.cz

Zpravodaj Rovnováha byl
vytištěn na náklady MMR
v nákladu 1 000 ks.

**Rovnováha – zpravodaj
Asociace poskytovatelů
hospicové paliativní
péče o. s.**

Vyšlo:

1. září 2010.

**Zpravodaj
je neprodejný.**

Registrace:

MV ČR: 29. 6. 2005,
VS/1-1/61268/05-R.

**Podpořit činnost
APHPP můžete na
Č. ú.: 198481152/0300**

rec – Rochlice, Burianova
969

■ **Benefiční koncert Li-
bereckého pěveckého
sboru Ještěd** – 31. říj-
na 2010, 18 hod., kostel
sv. Antonína Paduánského
v Liberci Ruprechticích;
www.hospiczdislavy.cz

**KRÁLOVÉHRADECKÝ
KRAJ**

**HOSPIC ANEŽKY ČESKÉ
– Červený Kostelec**

■ **Vernisáž prodejní vý-
stavy „Šikovné ruce pro
hospic 2010“** – 8. října
2010, 17 hod., výstavní
síně MÚ Červený Kostelec,
výstava do 15. 10. 2010

■ **Benefiční koncert
Jaroslava Svěceného**
– 8. října 2010, 19 hod.,
Divadlo J. K. Tyla

■ **Děkonná mše svatá**
– 9. října 2010, 9 hod.,
kostel sv. Jakuba, nám.
T.G. Masaryka, Červený
Kostelec, celebruje
P. Josef Suchár

■ **Konference hospicové
a paliativní péče „Kvalit-
ní život až do konce“**
– 9. října 2010, 10.30
hod., kino Luník Červený
Kostelec; www.hospic.cz

**HOSPICOVÉ OBČANSKÉ
SDRUŽENÍ DUHA**

– Hořice v Podkrkonoší

■ **Benefiční koncert
Hořického komorního
orchestru** – 6. října 2010,
19.30 hod., kostel Naroze-
ní Panny Marie v Hořicích

■ **Den otevřených dveří
v Centru domácí hospi-
cové péče HOS Duha**
– 9. října 2010, 9–17 hod.,
Riegrova 655, Hořice
v Podkrkonoší;
www.hospic-horice.cz

VYSOČINA

**HOSPICOVÉ HNUTÍ
– VYSOČINA**

■ **Den otevřených dveří**

**v Hospicovém hnutí –
Vysočina** – 6. 10. 2010
v čase od 9.00–16.00
hod., Středisko hospicové
péče Nové Město na
Moravě a Středisko
hospicové péče Jihlava;
www.hhv.cz

JIHOMORAVSKÝ KRAJ

**HOSPIC SV. ALŽBĚTY,
GABRIELA o.s. – Brno**

■ **Veřejné promítání
filmu Skafandr a motýl**
– 7. října 2010, 21 hod.,
kino Art, Cihlářská 19,
Brno, vstupné je dobro-
volné

■ **Přednáška Důstoj-
nost člověka a lidská
práva** – 12. října 2010,
17 hod., přednáškový sál
Biskupství brněnského na
Petrově 2, vstup je volný;
www.hospicbrno.cz

**DOMÁCÍ HOSPIC DAVID
– Kyjov**

■ **Domácí hospic David
prezentuje svou činnost
na náměstí v Kyjově** –
14. září 2010, 9–17 hod.,
v rámci Veletrhu sociál-
ních a navazujících slu-
žeb, Kyjov;
www.kyjov.caritas.cz

OLOMOUCKÝ KRAJ

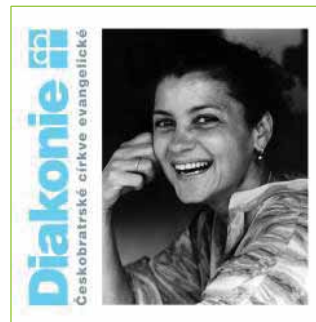
**HOSPIC NA SVATÉM
KOPĚČKU – Olomouc**

■ **Den otevřených dveří
v Hospici na Svatém
Kopečku** – 9. října 2010,
9–17 hod., od 10 hod.
bude sloužena mše
sv. a poté naváže setkání
a vzpomínka na zemřelé
v hospici; [http://hospic-
kopecek.caritas.cz](http://hospic-
kopecek.caritas.cz)

ZLÍNSKÝ KRAJ

**HOSPIC CITADELA
– DIAKONIE ČCE
– Valašské Meziříčí**

■ **Tomáš Kočko & or-
chestr – benefiční kon-**

Iva Bittová

cert – 23. září 2010,
18 hod., evangelický kos-
tel ve Valašském Meziříčí

■ **Benefiční koncert Ivy
Bittové** – 7. října 2010,
17 hod., evangelický kos-
tel ve Valašském Meziříčí;
www.citadela.cz

**MORAVSKOSLEZSKÝ
KRAJ**

**HOSPIC SV. LUKÁŠE
– Ostrava**

■ **Vernisáž výstavy ob-
razů P. Stanislava Wei-
gela Cesta ke kráse**
– 9. září 2010, 16 hod.,
budova hospice

■ **Dny otevřených dveří
v Hospici sv. Lukáše** –
každý čtvrtek od 9. září
2010 do 9. října 2010 od
10–18 hod., návštěvu
je možné dohodnout
i dopředu u Bc. Věry Pra-
žákové, tel.: 599 508 503,
732 178 501

■ **Děkonná mše k 3. vý-
ročí otevření Hospice
sv. Lukáše** – 17. září
2010, 15.30 hod., Kaple
Hospice sv. Lukáše

■ **Setkání pozůstalých
v Hospici sv. Lukáše
v Ostravě** – 21. září 2010,
16 hod.; [www.ostrava.
caritas.cz](http://www.ostrava.
caritas.cz)

**MOBILNÍ HOSPIC
ONDRÁŠEK**

■ **Den otevřených dveří
v Mobilním hospici On-
drášek** – 7. října 2010,
9 – 16 hod., Horní 288/67,
Ostrava – Dubina;
www.mhondrasek.cz

**DŘÍVE NEŽ SE ZÍTŘEK STANE VČEREJŠKEM, ČASTO LIDÉ PŘEHLÉDNOU ŠANCE,
KTERÉ JIM NABÍZÍ DNEŠEK. Čínské přísloví**